

R. P. Thomæ Tamburini È Societate Jesu Opera Omnia

Tamburini, Tommaso

Lugduni, 1689

2. Secunda clausula Supplicantium natratio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78172](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78172)

Judicis, ac Viciniori Episcopo dispensationem committit, nunquam verò, etiam cum exoratus, committit Vicario Capituli, ut idem Conradus testatur. Et merito quidem non vult Pontifex in hac re gravissima fidere Vicario Capituli qui tumultuariè, & ah amicis creatus sæpe supponitur.

4. Nonnulli pro sententia Sanchez, afferunt Pontificum, magnique faciunt unanimum consensum horum duorum, alias sequentissime dissidentium, sed nihil conficiunt; nam Pontifex & id obiter tractat & remittit se ad doctrinam Salas. At Salas de leg. d. 20. s. 7. n. 124. (ut, & S. Congreg. si rectè intelligatur, quam adducit Gavanti. in man. Ep. V. Capitulum S. Vac. n. 53. & 55. & ex Gavanti. Dian. p. 5. r. 14. ref. 19. non loquitur, quando commissio data est Vicario Episcopi, de qua est nostra questio, sed de alia commissione extraordinaria, quando data esset Vicario talis Diocesis, v. g. Vicario Panormitano; qui casus est valde diversus à nostro, cum commissio in hoc casu non detur Vicario Episcopi, sed Vicario cuicunque qui sit Panormitanæ Diocesis: & tamen hæc doctrina cum sit rarè praxis, aliis discutiendam relinquo. His à me factis, incidi in Tancredi p. 2. quest. mor. tr. 5. q. 3. 1. & latius p. 1. r. 12. q. 1. docentem utrumque dictum Vicarium posse dictam dispensationem exequi. Id quod nunc videtur mihi probabile.

An Vicarius hanc potestatem sibi delegatam possit alteri committere?

15. Dubitatio sexta. An Vicarius, & quicunque Delegatus ad hac dispensationes expediendas possit vices suas alteri committere? quod est, querere, an possit eas alteri subdelegare?

16. Antequam respondeam, scito, duo hic considerari posse. Alterum est examen, & verificatio causæ, ob quam erit dispensatio concedenda, qualis est receptio v. g. Testium. Alterum est ipsa actualis dispensatio, & hoc dicitur importare nudum ministerium, id est ipsius Executoris operationem, illud dicitur importare usum Jurisdictionis.

17. Hoc posito Respondeo, Examen, & verificationem causæ posse alteri committi, sed nullo modo nudum ministerium. Ita Sanchez l. 8. matr. d. 27. n. 43. & communiter Mollat r. 1. diff. 4. c. 6. n. 619. lege etiam eundem r. 3. d. 7. c. 4. d. num. 172. & paulo antea num. 57. cum aliis. Ratio est, quia Pontifex committit Delegato, ut ipse dispense, & non aliter; quod est nudum exercere ministerium: At examen, & verificationem causæ non præsumitur idem Pontifex committere ipsi vni Delegato, sed committere juxta consuetudinem Tribunalium, qua per alios instruuntur informationes, recipiuntur Testes, &c. Ex quibus deinde solet Delegatus causam instructam benè recognoscere, & suam dispensandi ministerium tandem exhibere.

18. Hinc, si testes recipiendi sint extra propriam Diocesim, poterit, & debet Executor literas rogatorias scribere, quibus Ordinarius illius alienæ Diocesis roget, ut Testes recipiat, informet, & quæque transmittat ad ipsum Executorem. Et quia hos Testes, in hac causa, non auctoritate sua ordinaria is recipit, ideo debet servare formam sibi præscriptam ab Executore prædicto; ad quod certe in aliis causis non tenetur, cum possit secundum proprias consuetudines procedere. Lege id latius apud Barbosam, in Voto decis. 17. n. 184.

Quid faciet Vicarius, seu executor, si erravit in exequendo?

19. Dubitatio septima. Post negatam, vel concessam dispensationem, si clare apparet ab Executore erratum fuisse, quid faciendum?

20. Respondeo. Quia commune est, ut vult Guttier. l. 2. cap. 1. cap. 2. multos citans, omnibus Delegatis, ut postquam Delegatus functus est munere suo, nihil amplius possit, ideo ejusmodi Executor sanare non potest errorem: quare tanquam Delegatus nihil poterit.

21. Verum, quia is Executor solet esse, qui dicitur, carius, atque adeo Ordinarius, ipsi tanquam Ordinarius incumbet, providere, in quantum potest, ne delictum mittantur. Quare, si erratum fuit in concedenda dispensatione, ipse, ut Ordinarius, debet dispensationem revocare, si potest, vel si jam ad illud iterum legitime à Pontifice conceditur dispensatio, verò, si negavit, tunc enim verò nihil potest. Delegatus functus est sicuti diximus, necesse est, ut Ordinarius autem non habet auctoritatem exegere dispensationem per errorem Sponsi negatum, qui non auctoritas illi, ut Ordinario à Pontifice tradita, non fuit, in hoc ergo casu, iterum Romanam à Pontifice ratam errore corrigendum erit, ut notat Sanchez matr. d. 27. n. 39. Squillent. de Privilegiis, c. 2. n. 205. alique ab eodem citati. Si dispensatio sit concessa per Penitentiarium pro foro confessorum, per aliquando à Confessario sanati error eo modo, quod cap. 13. §. 1. n. 8. dicam.

Quid autem faciendum, si de ejusmodi errore constet, sed solum dubitetur satis explicite, ut in cap. 3. §. 7. V. Dispens. §. V. Matr. Vide etiam Sanchez matr. d. 21. n. 23.

§. II. In secunda clausula refertur supplicatio, narratio.

1. Hic Pontifex narrat id, quod sibi à supplicante propositum fuit. Quoniam ergo ex parte veritate exponere debent, superius sunt indicata, random in hac clausula nobis non est.

§. III. In tertia clausula datur Executori mandatum, querendi veritatem, & dispensandi.

1. Hic Delegato Pontifex committit, ut de causa proposita querat, & que in ea, dispensationem.

Qualis debeat esse hæc Inquisitio.

Dubitabis ergo Primò. An ejusmodi Informatio Inquisitio fieri à Delegato debeat judicialiter, recipiunt Testes coram Notario, &c. an extrajudicialiter? Respondimus enim, quando res non est notoria, fieri omnino debere hujusmodi externam inquisitionem, quia hoc est de dispensatione in foro externo.

2. Respondeo, posse fieri judicialiter, sed non esse recte Sanchez l. 8. matr. d. 35. n. 15. si fiat extrajudicialiter, siquidem Pontifex solum præcipit ejusmodi veritatem indagare, ut Delegatus suæ conscientie satisfaciatur, ut ex veritate cognita procedat, nam propter, si veritas est veritas, vel alioquin ea iudici constet, illi sententia perque erit, lege Sanchez, ibid. n. 16.

3. Hinc, si hujusmodi Informationes sunt extrajudicialiter, possunt fieri extra propriam Diocesim, verò, si judicialiter (ut certe semper fieri video) non sunt in aliena Diocesi, sine licentia ejus Ordinarii, non potest exercitum Jurisdictionis contentiose, Notarius factis etiam judicialiter cum licentia illius Episcopi probationibus, secundum Sanchez lib. 3. matr. d. 2. num. 6. posse Executorem concedere dispensationem etiam in aliena Diocesi: quia ipsa concessio dispensationis non est actus Jurisdictionis contentiose, sed voluntarie, quæ in alieno territorio exerceri sine dispensatione possunt.

Tempus, quo causa verificanda est.

4. Dubitatur Secundò. Quandoque causa dispensationis verificari debet? Et quia quatuor tempora designari possunt. Primò, quando mittitur Romanam, applicatur Pontifex. Secundò, quando, audita supplicatione, Pontifex annuit, dicens: Fiat, ut patet, Tercio, quando